

Puku m/58 reserviläiskäytössä

Reserviläiset hyödyntävät yhä useammin oikeuttaan käyttää sotilaspukua ohjesäännön sallimissa tilaisuuksissa. Pukukoodi on tiukasti ohjesääntöjen määräämä. Pukua ja siihen kuuluvia tunnuksia on käytettävä oikein. Sotilaspuku yllä on myös käytädyttävä sotilaallisesti.

Puku m/58 paraatipukuversiona on reserviläisten yleisin sotilaspuku paraateissa sekä juhlavastaanotoilla. Ilmavoimissa vastaava puku on m/51 ja merivoimissa kavaijipuku m/30.

Varsinainen juhlapuku on nykyään siviilifrakkia muistuttava m/87, mutta reserviläisillä näkee myös puvun m/58 juhlapukuversiota.

Kauluslaatat kuntoon

Puvun m/58 oleellinen komponentti ovat arvon ja aselajin ilmaisevat kauluslaatat. Reserviläinen käyttää pääsääntöisesti peruskoulutuksensa mukaisia aselajivärejä ja sen joukko-osaston joukko-osastotunnuksia, josta on kotiutunut.

Nykyään myös reservin aliupseereille alikersantista alkaen kuuluvat havunoksa-aiheet kauluslaattojen kulmiin. Erikoisupseerien kauluslaattojen etuosassa on havunoksa-aiheiden sijasta ammattimerkki.

Esiupseerin – kuten majurin – laatussa on kaksoisreunus. Kapteenin laatta on 10 mm pidempi kuin aliupseereilla ja alemmilla upseereilla.

Arvomerkit asetetaan kauluslaatan pituussuuntaiselle keskiviivalle. Ruusukkeiden terälehti on suoraan ylöspäin ja varjolehti alaspäin. Aliupseerin arvomerkkikulmakkeiden tasaisen kiinnityksen helpottamiseksi kauluslaattoihin saa messinkisiä taustalevyjä.

Kunnia- ja kurssimerkeistä

Pääesikunnan henkilöstöosasto antaa yksityiskohtaiset ohjeet kunniamerkkien käytöstä, mutta muutama perusasia on helppo muistaa. Sotilaspuvussa saa kantaa vain siihen vahvistettuja merkkejä. Paraatipuvussa m/58 kunniamerkit kiinnitetään 50 mm vasemman taskun yläpuolelle siten, että merkin / merkkien keskikohta on taskun pystysuuntaisella keskilinjalla. Jos merkkejä on pariton määrä, niin keskimäinen kilkkaa taskun nappiin.

Saman ritarikunnan tai muun myöntäjätahon merkeistä kannetaan vain korkeinta paitsi sota-ajan ansioista myönnettyjä, joita kannetaan kaikkia. Vain yhden aselajikillan (vast.) merkkiä kannetaan kerrallaan.

Peruskoulutusta osoittava merkki – reserviläisellä yleensä RUK:n tai aliupseerikoulun risti – kiinnitetään vasemman rintataskun keskelle. Paraati- ja juhlapukuun ei kuulu nimilappu.

Joukko-osastoristi kiinnitetään oikean rintataskun alapuolelle siten, että ristin yläreunan ja taskun alareunan väliin jää 5 mm. Joukko-osastoristejä kannetaan vain yhtä kerrallaan – yleensä kantajalleen läheisintä.

Minkäänlaiset siviilimerkit, kuten järjestöjen jäsenmerkit, eivät kuulu sotilaspukuun. Kunto- ja taitomerkkien paikka on oikean rintataskun yläpuolella. Kantojärjestys ilmenee ohjesäännöstä. Hihan koulutushaaramerkki kuuluu vain varusmiehille.

Mistä sotilaspukuja saa

Puolustusvoimien nykyisellä vaatettajalla, Image Wear Oy:llä, on reserviläisiä varten tilausohje. Tilatut varusteet toimitetaan postiennakolla ja niitä on mahdollisuus sovittaa etukäteen yhteistyöompelimoissa.

Puvun yhteydessä voi hankkia tarvittavat kauluslaatat, arvomerkit ja joukko-osastotunnukset. Myös netistä sekä keräily- ja asealan messuilta löytää sotilamerkkien myyjä.

Paraatipukuun m/58 kuuluu takin ja housujen lisäksi harmaa paita, tummanharmaa solmio, harmaat sukat, mustat sileät puolikengät ja päähine. Päähine on joko lippalakki m/49 (ns. koppalakki) tai baretti ja talvikaudella myös turkislakki m/39.

Ulkona paraatiasuun kuuluvat mustat nahkasormikkaat, satoi tai paistoi. Talvikaudella varusteisiin kuuluu myös päällystakki. Siviilisormikkaat ja -kengät menevät täydestä, jos ne ovat mustat ja perusmallia.

Tietoisku, puku m/58

Tämän muistilistan avulla vältät yleisimmät virheet

- Unohda luovuus, ohjesääntö kertoo sotilaspukujen kokoonpanot yksityiskohtaisesti
- Ohjesäännöt voi tarkistaa Puolustusvoimien nettisivuilta
- Nimilappu ei kuulu paraati- tai juhlapukuun
- Tarkista, että puku kuuluu siihen tilaisuuteen, johon aiot se ylläsi mennä
 - kutsussa tai käskyssä yleensä määritellään asu
- Sotilaspukuun saa kiinnittää vain siihen hyväksytyjä merkkejä
 - kaikkia reserviläisten yleisesti käyttämiä kunnia- ja ansiomerkkejä ei ole hyväksytty sotilaspuvussa kannettaviksi
 - rakenna tarvittaessa eri kunniamerkkiripa siviili- ja sotilaskäyttöön tilaamalla merkeistäsi kaksoiskappaleet
- Päälle näkyviä siviilivarusteita ei saa yhdistää sotilaspukuun
- Tarkista kauluslaattojen ohjesäännönmukaisuus
- Tarkista kurssimerkin ja mahdollisen joukko-osastoristin oikea paikka
- Ovatko olkapolettien joukko-osastotunnukset oikein kiinnitetty

- Mustat nahkasormikkaat kuuluvat paraatipukuun, jos tilaisuus on ulkona
- Jos et ole varma sotilaspuvun käytöstä tai et onnistu muodostamaan ohjesääntöjen määrittelemää asukokonaisuutta, niin käytä siviilipukua
- Sotilaspuku ylläsi olet myös velvollinen käyttäytymään sotilaallisesti

Teksti Seppo Simola, kuvat Puolustusvoimat

Lähteitä:

Sotilas- ja virkapuvut puolustusvoimissa

https://puolustusvoimat.fi/documents/1948673/2258496/PEVIESTOS_Sotilas-ja-virkapukunormit17032017.pdf/ee7607d8-6a3f-444d-b937-7fe5f5d57959/PEVIESTOS_Sotilas-ja-virkapukunormit17032017.pdf

Sotilaspuvussa kannettavat merkit ja tunnukset

<http://puolustusvoimat.fi/documents/1948673/2258496/PEVIESTOS-Sotilaspuvussa-ja-virkapuvussa-kannettavat-merkit-ja-tunnukset.pdf/449efb5b-7f0e-4919-bf9c-cdbd6b06293f>
<http://puolustusvoimat.fi/documents/1948673/2258496/PEVIESTOS-SOTILASPUVUSSA-JA-VIRKAPUVUSSA-KANNETTAVAT-MERKIT-JA-TUNNUKSET-TEKSTIOSA.pdf/fd986b60-87fc-400a-b0d0-eba723297d64>

PVMK – PE Kunnia- ja ansiomerkkien kantaminen

<http://reservinsanomat.fi/wp-content/uploads/HQ69-PVHSMK-Kunniamerkkien-kantaminen-asiakirja.pdf>

<http://reservinsanomat.fi/wp-content/uploads/HQ69-PVHSMK-Kunniamerkkien-kantaminen-liitteet.pdf>

Yleinen palvelusohjesääntö

https://puolustusvoimat.fi/documents/1948673/2258487/PEVIESTOS_YLPALVO+2017/3684dac2-c7ac-4d93-b792-34649f6e2f5d/PEVIESTOS_YLPALVO+2017.pdf